
Ιατρονομικά Θέματα
στις Διαταραχές
Μνήμης και τις Άνοιες

---

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Ιατρονομικά Θέματα στις Διαταραχές Μνήμης και τις Άνοιες»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Ιατρονομικά Θέματα στις Διαταραχές Μνήμης και τις Άνοιες»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Τις τελευταίες δεκαετίες έχει αυξηθεί η ανάγκη στοχευμένης και εξειδικευμένης αξιολόγησης της ικανότητας προς συγκεκριμένες δικαιопραξίες των ασθενών με ήπια νοητική έκπτωση ή άνοια.

Ο τομέας της εκτίμησης της δικαιопρακτικής ικανότητας είναι πολυπαραγοντικός και εμπλέκει τόσο το ιατρικό όσο και το νομικό πεδίο, ενώ η αξιολόγησή της αποτελεί συχνά πολύπλοκη διαδικασία, με λίγα υπάρχοντα εξειδικευμένα εργαλεία εκτίμησης.

Η κατάλληλη εκπαίδευση των Επαγγελματιών Υγείας και των Νομικών για τη διαδικασία αξιολόγησης της ικανότητας δικαιопραξίας στις νοητικές διαταραχές έχει σημαντικό όφελος τόσο για τους ασθενείς που διασφαλίζουν την αυτονομία τους, όσο και για τους οικείους τους που χρειάζονται σωστή κατεύθυνση για τη διαχείριση των οικονομικών και θεραπευτικών θεμάτων των ασθενών συγγενών τους, αλλά και για τους ίδιους τους επαγγελματίες που μπορούν να αποφύγουν λανθασμένες εκτιμήσεις.

Σκοπός του προγράμματος είναι η εξειδικευμένη εκπαίδευση πάνω στην διαδικασία αξιολόγησης των διαφόρων ειδών δικαιопραξίας στους ασθενείς με διανοητικές διαταραχές. Το παρόν

πρόγραμμα αποτελεί μία εισαγωγή/προσέγγιση σε έναν διεπιστημονικό τομέα που περιλαμβάνει την Ψυχιατρική την Νευρολογία, την Ψυχιατροδικαστική και την Νομική Επιστήμη. Στα πλαίσια της εκπαιδευτικής διαδικασίας αρχικά θα γίνει εισαγωγική προσέγγιση για τις νοητικές λειτουργίες και τις αλλαγές τους στο γήρας, καθώς και για τις άνοιες. Βασικός σκοπός του προγράμματος είναι η κατανόηση για την ικανότητα δικαιοπραξίας και πώς ορίζεται αυτή νομικά και ιατρικά. Το πρόγραμμα σκοπεύει στην αναλυτική περιγραφή των καταστάσεων που μπορούν να περιπλέξουν την κρίση για την ικανότητα δικαιοπραξίας, όπως και των νομικών αρχών στα βασικά συστήματα του Αστικού και Κοινού Κώδικα, κυρίως ως προς τη σύνταξη διαθήκης. Σκοπός είναι να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις συνηθέστερες περιπτώσεις νοητικών διαταραχών όπου συχνά προκύπτει ανάγκη εκτίμησης δικαιοπραξίας, όπως άνοια, κατάθλιψη, ψυχωσική συνδρομή, οργανικό ψυχosύνδρομο, με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους τα οποία μπορεί να επηρεάσουν την ικανότητα αυτή. Ειδικότερα επιδιώκεται περιγραφή των μεθόδων εκτίμησης της σύγχρονης κυρίως, αλλά και αναδρομικής εκτίμησης ικανότητας δικαιοπραξίας, καθώς και των υπαρχόντων νευροψυχολογικών εργαλείων που έχουν αναπτυχθεί για τον σκοπό αυτό.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν **απόφοιτοι Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης/ ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής**

Το πρόγραμμα συγκεκριμένα απευθύνεται σε επαγγελματίες υγείας και ψυχικής υγείας (όπως Νευρολόγους, Ψυχιάτρους, Ψυχολόγους), νομικούς (όπως Δικηγόρους και Συμβολαιογράφους), καθώς και σε Ιατρούς όλων των ειδικοτήτων που συχνά έρχονται σε επαφή με ασθενείς που χρειάζονται εκτίμηση της ικανότητας δικαιοπραξίας τους.

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

► Πτυχίο Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης/ ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής στις ειδικότητες:

- υγείας και ψυχικής υγείας (όπως Νευρολόγοι, Ψυχίατροι, Ψυχολόγοι),
- νομικών (όπως Δικηγόροι και Συμβολαιογράφοι),
- ιατρών όλων των ειδικοτήτων.

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «*αυτονομία*», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Εξειδικευμένης Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικά με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

Βασική συγγραφέας του συγκεκριμένου προγράμματος είναι η **Δρ. Παναγιώτα Γ. Βοσκού**,
Διδάκτωρ Ιατρικής Αθηνών, Νευρολόγος - Επιστημονική Συνεργάτης Α΄ Νευρολογικής Κλινικής ΕΚΠΑ

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **3 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα: Ιατρικά Θέματα - Ικανότητα Δικαιοπραξίας και Νοητικές λειτουργίες

Διδακτική Ενότητα 1: Γήρας - Νοητικές Λειτουργίες

Διδακτική Ενότητα 2: Άνοιες - Ήπια Γνωστική Έκπτωση

Διδακτική Ενότητα 3: Δευτεροπαθείς Άνοιες - Αμνησίες - Οξείες καταστάσεις

Μάθημα: Τα Είδη Δικαιοπραξίας που αφορούν τους Ασθενείς με Διαταραχές Μνήμης ή Άνοιες

Διδακτική Ενότητα 1: Ικανότητα Δικαιοπραξίας - Τι είναι Νομικά και σε τι αντιστοιχεί Ιατρικά

Διδακτική Ενότητα 2: Ικανότητα Σύνταξης Διαθήκης και Νομικά Συστήματα

Διδακτική Ενότητα 3: Ικανότητα Σύνταξης Διαθήκης - Προσβολή Διαθήκης και Κατάχρηση Επιρροής

Διδακτική Ενότητα 4: Ικανότητα Διαχείρισης Οικονομικών Θεμάτων

Διδακτική Ενότητα 5: Ικανότητα Συγκατάθεσης σε Θεραπεία

Μάθημα: Δικαιοπραξία και Ιατρονομικά θέματα στους Ασθενείς με Διαταραχές Μνήμης ή Άνοιες

Διδακτική Ενότητα 1: Στοιχεία για την Αναδρομική Αξιολόγηση της Δικαιοπρακτικής Ικανότητας

Διδακτική Ενότητα 2: Προγενέστερες Οδηγίες Περίθαλψης για την Άνοια

Διδακτική Ενότητα 3: Ορισμός Δικαστικού Συμπαραστάτη, Εκπροσώπου Περίθαλψης

Διδακτική Ενότητα 4: Εκτίμηση Ικανότητας Δικαιοπραξίας: Η Κλινική Συνέντευξη και τα Εργαλεία Αξιολόγησης

Διδακτική Ενότητα 5: Νευροψυχολογική Αξιολόγηση της Ικανότητας Δικαιοπραξίας